

System Zachowania Ciągłości Funkcjonowania Grupy KDPW – Polityka SZCF (wyciąg)

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE.....	1
II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE SZCF	1
III. DOKUMENTACJA SZCF	3
IV. ZASOBY OPERACYJNE SZCF	3
V. OGÓLNY TRYB POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH.....	6
VI. TESTY SZCF	6
VII. PRZEGLĄDY SZCF	6
VIII. UTRZYMANIE I ROZWÓJ SZCF	6

I. Wprowadzenie

Utrata wysokiej jakości i terminowości usług Grupy KDPW w konsekwencji zajścia niekorzystnych incydentów operacyjnych może stać się przyczyną zakłóceń w funkcjonowaniu rynku finansowego i prowadzić do utraty przychodów i reputacji spółek Grupy KDPW oraz ich interesariuszy.

W celu minimalizacji wpływu incydentów i zakłóceń na działalność KDPW i KDPW_CCP oraz ich kontrahentów w Grupie KDPW wdrożony został System Zachowania Ciągłości Funkcjonowania (SZCF) rozumiany jako zestaw środków technicznych i organizacyjnych umożliwiających utrzymanie – w przypadku poważnej awarii lub katastrofy – ciągłości realizacji lub jak najszybsze odtworzenie najważniejszych procesów biznesowych przy minimalizacji wpływu zaistniałej sytuacji na działanie Grupy KDPW oraz na inne instytucje rynku finansowego.

II. Założenia ogólne SZCF

Cel i zakres SZCF wynika z analizy wpływu potencjalnych zakłóceń na działalność spółek Grupy KDPW, która stanowi integralny element procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie.

II.1. Przypadki zastosowania

SZCF zbudowany został na wypadek czasowych lub długotrwałych sytuacji kryzysowych dwojakiego rodzaju, ogólnie określonych jako:

- 1) awaria informatycznych systemów przetwarzania w lokalizacji podstawowej Grupy, która może skutkować koniecznością użycia systemów zapasowych;
- 2) niemożność korzystania z siedziby Grupy.

Wariant pierwszy oznacza sytuację polegającą na niedostępności przynajmniej jednego z niżej wymienionych elementów:

- 1) centralnego systemu przetwarzania w rozumieniu rozwiązań informatycznych niezbędnych do realizacji procesów biznesowych;
- 2) systemów komunikacyjnych obsługujących lokalizację podstawową Grupy;
- 3) serwisów zewnętrznych w skali lokalnej (np. przekaz danych, telefonia);

- 4) dostawy mediów niezbędnych do funkcjonowania systemów w skali lokalnej (np. energii elektrycznej, wody).

Drugi wariant to sytuacja, w której lokalizacja podstawowa jest niedostępna lub nie może być używana, np. z powodu zagrożenia atakiem terrorystycznym, pożarem lub zanieczyszczeniem.

Szczegółowy tryb postępowania w ww. sytuacjach określony jest w Planie Odtworzeniowym Grupy KDPW.

SZCF nie obejmuje globalnych sytuacji kryzysowych, takich jak katastrofy naturalne i zakłócenia w dostawach usług zewnętrznych, dotyczące w szerokim zakresie cały system (np. awarie krajowych lub międzybankowych systemów telekomunikacyjnych), na które spółki Grupy KDPW nie mają wpływu. W takich przypadkach powinny mieć zastosowanie przepisy prawa lub procedury uzgodnione z partnerami zewnętrznymi w odrębnym trybie.

SZCF nie obejmuje ponadto sytuacji polegających na zakłóceniach w realizacji poszczególnych procesów biznesowych czy też drobnych problemach technicznych, w których zastosowanie mieć powinny procedury operacyjne poszczególnych jednostek organizacyjnych spółek Grupy KDPW.

II.2. Procesy

Na potrzeby SZCF procesy biznesowe realizowane w spółkach Grupy KDPW podzielone zostały na trzy kategorie:

- 1) procesy krytyczne;
- 2) procesy wsparcia;
- 3) procesy pomocnicze.

Procesy krytyczne to procesy, których wykonanie w określonym terminie i w określony sposób ma zasadniczy wpływ na funkcjonowanie spółek Grupy KDPW (realizacja celów statutowych, zobowiązań wynikających z przepisów prawa i zawartych umów, zobowiązań finansowych) oraz podmiotów rynku finansowego, których funkcjonowanie jest zależne od funkcjonowania Grupy KDPW, a ich nieplanowane przerwanie rodzi poważne konsekwencje, m.in. w postaci kosztów finansowych, naruszenia przepisów prawa lub utraty wiarygodności.

Procesy wsparcia to procesy, których wykonanie jest niezbędne dla możliwości pełnej realizacji procesów krytycznych, ale nie stanowią głównych czynności, które prowadzą do realizacji procesów krytycznych.

Wszystkie pozostałe procesy realizowane w spółkach Grupy KDPW, których realizacja może zostać opóźniona bez znaczącego uszczerbku dla funkcji biznesowych realizowanych przez Grupę KDPW lub ponoszenia przez spółki Grupy konsekwencji prawnych lub finansowych, oznaczone są jako pomocnicze.

II.3. Parametry przywrócenia działalności

SZCF przewiduje dwie godziny jako parametr RTO (*Recovery Time Objective*) dla procesów krytycznych, tj. jako maksymalny czas od wystąpienia sytuacji awaryjnej niezbędny do wznowienia realizacji tych procesów, niezależnie od miejsca ich wznowienia (siedziba Grupy KDPW, lokalizacja zapasowa Grupy KDPW czy inne pomieszczenia poza siedzibami Grupy).

Wznowienie procesów wsparcia powinno nastąpić do końca bieżącego dnia roboczego.

SZCF nie przewiduje dla procesów pomocniczych wznowienia w dniu roboczym, w którym nastąpiła sytuacja kryzysowa. W przypadku przewidywanej długotrwałej niedostępności siedziby Grupy KDPW, procesy pomocnicze powinny zostać wznowione zależnie od potrzeb, w terminie 1-5 dni roboczych

w lokalizacji zapasowej lub w innych pomieszczeniach poza siedzibą Grupy z uwzględnieniem możliwości pracy zdalnej.

SZCF przewiduje zapewnienie parametru RPO (*Recovery Point Objective*) dla procesów krytycznych na poziomie zero, co oznacza, że okres między ostatnią replikacją danych do systemów zapasowych a chwilą wystąpienia sytuacji awaryjnej, za który mogłyby zostać utracone dane, powinien wynosić zero.

Szczegółowy tryb wznowienia realizacji procesów krytycznych i wsparcia zawiera Plan Odtworzeniowy Grupy KDPW.

Po zakończeniu sytuacji kryzysowej powinno nastąpić przywrócenie pełnej działalności spółek Grupy KDPW w siedzibie Grupy. Generalnie zakłada się następujący tryb powrotu do siedziby:

- 1) w przypadku uprzedniej niemożności korzystania z siedziby, skutkującej przeniesieniem pracowników do lokalizacji zapasowej, powrót pracowników następuje w pierwszym dniu roboczym Grupy KDPW po usunięciu przyczyny przeniesienia pracowników;
- 2) w przypadku uprzedniej awarii informatycznych systemów przetwarzania lub po planowym wykorzystaniu systemów zapasowych, powrót do systemów produkcyjnych następuje co do zasady w pierwszy weekend po usunięciu awarii.

III. Dokumentacja SZCF

Dokumentacja SZCF obejmuje następujące elementy:

- 1) Politykę SZCF;
- 2) Plan Odtworzeniowy wraz z ogólnymi procedurami odtworzeniowymi;
- 3) procedury odtworzeniowe jednostek organizacyjnych;
- 4) procedury operacyjne jednostek organizacyjnych.

Polityka SZCF zawiera ogólne informacje na temat Systemu Zarządzania Ciągłością Funkcjonowania w Grupie KDPW, jego założeń i elementów.

Plan Odtworzeniowy składa się z części opisowej, zawierającej generalne informacje, opis punktów krytycznych i algorytm odtwarzania działalności spółek Grupy KDPW w sytuacjach kryzysowych, załączników, jak również z ogólnych procedur odtworzeniowych dotyczących trybu postępowania w celu przygotowania Grupy KDPW do działania w sytuacji kryzysowej.

Procedury odtworzeniowe jednostek organizacyjnych dotyczą szczegółowego trybu postępowania w celu przygotowania do wznowienia realizacji procesów biznesowych przez poszczególne jednostki organizacyjne spółek Grupy KDPW.

Procedury operacyjne jednostek organizacyjnych dotyczą standardowego trybu postępowania w poszczególnych procesach biznesowych przez pracowników jednostek organizacyjnych spółek Grupy KDPW biorących udział w realizacji tych procesów.

Zmiany Polityki SZCF oraz części opisowej Planu Odtworzeniowego, po ich uzgodnieniu między KDPW i KDPW_CCP, zatwierdzane są, odpowiednio, przez Zarząd KDPW i Zarząd KDPW_CCP. Za aktualizację pozostałej dokumentacji SZCF odpowiadają poszczególni dyrektorzy jednostek organizacyjnych.

IV. Zasoby operacyjne SZCF

W ramach Systemu Zachowania Ciągłości Funkcjonowania Grupy KDPW wyodrębnia się następujące elementy:

1. Lokalizacja Zapasowa.
2. Sztab Antykryzysowy.
3. Zespół Odtworzeniowy.
4. Grupa Operacyjna.
5. Ogólne procedury odtworzeniowe.
6. Procedury odtworzeniowe jednostek organizacyjnych.
7. Procedury operacyjne jednostek organizacyjnych.

IV.1. Lokalizacja Zapasowa

Mając na uwadze zapewnienie możliwości kontynuacji działalności biznesowej w sytuacjach kryzysowych Grupa KDPW posiada własną lokalizację zapasową, która w celu uniknięcia sytuacji jednoczesnej niedostępności zarówno siedziby podstawowej jak i lokalizacji zapasowej znajduje się poza granicami m.st. Warszawy. Lokalizacja ta jest wykorzystywana przez spółki Grupy KDPW.

Dla zapewnienia możliwości kontynuacji procesów biznesowych spółek Grupy KDPW lokalizacja zapasowa została wyposażona w szczególności w:

- 1) repliki wszystkich produkcyjnych systemów informatycznych;
- 2) niezbędną liczbę stanowisk pracy, wynikającą z opisu realizowanych procesów biznesowych spółek;
- 3) niezbędne wyposażenie techniczne i biurowe;
- 4) stałe, będące własnością KDPW połączenie telekomunikacyjne z lokalizacją podstawową Grupy KDPW o przepustowości wystarczającej do przenoszenia wszystkich danych produkcyjnych w trybie „online”;
- 5) stałe łącza dostępne do usług operatorów telekomunikacyjnych;
- 6) własną centralę telefoniczną;
- 7) własne awaryjne zasilanie energetyczne;
- 8) niezbędne zaplecze socjalne.

IV.2. Sztab Antykryzysowy

W ramach Systemu Zachowania Ciągłości Funkcjonowania powołuje się Sztab Antykryzysowy, do którego zadań należy m.in.:

- 1) analiza wpływu zaistniałego incydentu na działalność operacyjną Grupy KDPW;
- 2) aktywacja Planu Odtworzeniowego i koordynacja wszelkich działań spółek Grupy KDPW związanych z zarządzaniem ciągłością działania w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej;
- 3) analiza stanu bezpieczeństwa funkcjonowania Grupy KDPW i zgłaszanie wniosków Zarządowi spółek Grupy KDPW.

W celu jak najszybszego rozpoczęcia odtwarzania działalności spółek Grupy KDPW w sytuacji kryzysowej Sztab Antykryzysowy podejmuje decyzje dotyczące sposobu i zakresu przywrócenia działalności Grupy i rozpoczęcia realizacji odpowiednich procedur Planu Odtworzeniowego. Członkowie Sztabu Antykryzysowego przejmują tymczasowo kierownictwo operacyjne nad całym personelem Grupy KDPW. Po zakończeniu odtwarzania poszczególnych procesów biznesowych nadzór nad ich realizacją przejmują dyrektorzy odpowiednich jednostek organizacyjnych spółek Grupy KDPW.

Szczegółowe uprawnienia i obowiązki członków Sztabu Antykrzysowego w sytuacji kryzysowej zawiera Plan Odtworzeniowy Grupy KDPW.

IV.3. Zespół Odtworzeniowy

Zespół Odtworzeniowy składa się z wyznaczonych pracowników Działu Eksploatacji Systemów Informatycznych KDPW. Zadaniem Zespołu Odtworzeniowego jest niezwłoczne – jak najszybsze po wystąpieniu sytuacji kryzysowej – przystąpienie do uruchomienia niezbędnych zapasowych systemów informatycznych oraz, o ile jest to konieczne, przygotowanie lokalizacji zapasowej na wznowienie działalności Grupy KDPW, w zależności od przyjętej przez Sztab Antykrzysowy strategii zarządzania kryzysowego.

IV.4. Grupa Operacyjna

Grupa Operacyjna składa się z wyznaczonych pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych spółek Grupy KDPW, których procesy biznesowe objęte są SZCF.

Zadaniem Grupy Operacyjnej jest uruchomienie w lokalizacji zapasowej poszczególnych stanowisk pracy, kontrola stopnia realizacji procesów biznesowych oraz stanu aplikacji, a także informowanie kontrahentów i pracowników spółek Grupy KDPW o zaistnieniu sytuacji kryzysowej.

Po zakończeniu realizacji fazy analizy stanu procesów i systemów personel Grupy Operacyjnej wznawia realizację poszczególnych procesów biznesowych objętych SZCF.

IV.5. Ogólne procedury odtworzeniowe

Ogólne procedury odtworzeniowe określają tryb postępowania w zakresie zarządzania sytuacją kryzysową i stanowią załączniki do Planu Odtworzeniowego Grupy KDPW, który zawiera wykaz i informację o lokalizacji ogólnych procedur odtworzeniowych w sieci informatycznej Grupy KDPW.

IV.6. Procedury odtworzeniowe jednostek organizacyjnych

Dla każdego realizowanego przez Grupę KDPW procesu biznesowego, który objęty jest SZCF powinna istnieć procedura odtworzeniowa dotycząca szczegółowego trybu postępowania w celu przygotowania do wznowienia realizacji danego procesu biznesowego i kontynuowania go zgodnie z procedurami operacyjnymi.

Procedury powinny być przechowywane w systemie informatycznym Grupy KDPW, oraz powinny być dostępne dla pracowników spółek Grupy biorących udział w odtwarzaniu procesów. Plan Odtworzeniowy Grupy KDPW zawiera wykaz i informację o lokalizacji procedur odtworzeniowych w sieci informatycznej.

IV.7. Procedury operacyjne jednostek organizacyjnych

Tryb realizacji wszystkich procesów biznesowych objętych SZCF powinien zostać opisany w odpowiednich procedurach operacyjnych.

Procedury operacyjne powinny być przechowywane w formie elektronicznej w systemie informatycznym Grupy KDPW, oraz powinny być dostępne dla pracowników Grupy biorących udział w ich realizacji. Plan Odtworzeniowy Grupy KDPW zawiera wykaz i informację o lokalizacji procedur operacyjnych w sieci informatycznej.

V. Ogólny tryb postępowania w sytuacjach kryzysowych

Model postępowania spółek Grupy KDPW w sytuacjach kryzysowych zbudowany jest w oparciu o dwa podstawowe rodzaje zdarzeń ogólnie określane jako:

- 1) awaria informatycznych systemów przetwarzania w lokalizacji podstawowej Grupy KDPW, powodująca konieczność użycia któregośkolwiek z systemów zapasowych w lokalizacji zapasowej;
- 2) niedostępność siedziby Grupy KDPW, w szczególności konieczność jej opuszczenia lub niemożność prowadzenia w niej działalności.

Szczegółowe algorytmy postępowania w powyższych sytuacjach zawarte są w Planie Odtworzeniowym Grupy KDPW.

VI. Testy SZCF

Kompleksowe testy SZCF weryfikujące gotowość Grupy KDPW do działania w sytuacji kryzysowej powinny być przeprowadzane minimum dwa razy w roku, w tym minimum raz w roku testy takie powinny być przeprowadzane we współpracy z innymi instytucjami działającymi na rynku finansowym.

Dodatkowo każdorazowa istotna zmiana obszaru biznesowego spółek Grupy KDPW lub otoczenia biznesowego, oraz ważniejsze zmiany w zakresie technologii środowiska informatycznego powodują konieczność przeprowadzenia odpowiednich testów SZCF.

VII. Przeglądy SZCF

Dokumentacja związana z SZCF podlega przeglądowi i weryfikacji. Przeglądy wykonywane są minimum raz w roku, jak również w przypadku wystąpienia każdego istotnego zakłócenia procesów realizowanych przez Grupę KDPW.

Przegląd SZCF co do zasady uwzględnia inne powiązane elementy szerszej rozumianego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie KDPW.

VIII. Utrzymanie i rozwój SZCF

Wyniki testów i przeglądów dokumentacji SZCF, publikowane standardy oraz wprowadzane przepisy prawa, przeprowadzane analizy ryzyka operacyjnego, jak również analizy wpływu zmian operacyjnych zachodzących w Grupie KDPW i jej otoczeniu na stan bezpieczeństwa funkcjonowania Grupy są podstawą do działań optymalizujących i rozwojowych SZCF, zapewniających jego pożądaną skuteczność.

W przypadku wystąpienia zdarzenia, w wyniku którego nastąpiła konieczność uruchomienia Planu Odtworzeniowego, wymagany jest dodatkowy przegląd w celu oceny:

- 1) poprawności identyfikacji i klasyfikacji zdarzenia oraz jego wpływu na działalność operacyjną Grupy KDPW;
- 2) adekwatności działań Sztabu Antykryzysowego oraz realizacji wszelkich innych procesów w sytuacji kryzysowej;
- 3) efektywności w osiągnięciu celów SZCF, w tym czasu odtworzenia;
- 4) kompetencji pracowników wykonujących zadania w ramach SZCF.

Raport ze wskazanego przeglądu jest podstawą do ewentualnej zmiany założeń SZCF bądź do podjęcia niezbędnych działań naprawczych.